

Jacek Przeniosło

Sycyna, woj. radomskie

Informator Archeologiczny : badania 15, 323-324

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Celem badań geofizycznych w 1981 r. było prześledzenie przebiegu konstrukcji na terenie grodu, położonego w południowej części miasta, 2 przy ul. Zamkowej. Badaniami objęto teren o powierzchni ok. 1.000 m² /80 % powierzchni grodu/. Dla lepszego rozpoznania obiektu zastosowano dwie metody: elektrooporową i magnetyczną.

Badania rozpoczęto od wykonania ciągu mikrosondowań geoelektrycznych, dającym informacje o charakterze ośrodka, jego zmienności i uwarstwieniu. Profilowania elektrooporowe przeprowadzono układem umożliwiającym prospekcję w warstwie do głębokości ok. 1,5-2 m. Wyniki pomiarów wykazały duże zróżnicowanie oporności badanej warstwy. Analizując rozkład oporności gruntu, wydzielono zarysy struktur o charakterze murów. Struktury te tworzą prostokątny zespół o wymiarach 27 x 20 m, o zarysie nie pokrywającym się z obecnym kształtem wzgórza. Wskazuje to na możliwość współistnienia konstrukcji murowanych /w południowo-zachodniej części wzgórza/ z ziemnymi /zamykającymi część północno-wschodnią/.

Układ konstrukcji potwierdzają wyniki badań magnetycznych. Wartości pomiarów tą metodą wskazują, że do budowy użyto materiałów pobudliwych magnetycznie, jak cegła i zlepniec o zawartości minerałów żelazistych.

SYCYNA
woj. radomskie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Samodzielne Stanowisko d/s
Stosowania Metod Geofizycznych
w Warszawie

Badania prowadziła ekipa pod kierunkiem dr. Jacka Przeniosło przy współpracy z Muzeum Okręgowym i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Radomiu. Finansował IHKM PAN i Radomskie Towarzystwo Naukowe. Okres nowożytny.

Badania wykonano w celu lokalizacji pozostałości i zabudowy dworskiej z okresu i działalności Jana Kochanowskiego. Prace prowadzone w roku 1981 były kontynuacją i uzupełnieniem prospekcji geofizycznej wykonanej w latach 1979 i 1980. Dla uzyskania cząłociowego obrazu warunków zalegania poszukiwanych obiektów wykonano wykopy weryfikacyjne dla danych geofizycznych. Prace prowadzono w dwóch rejonach nazwanych "Przy Figurze" i "Stawy". Badania w rejonie "Przy Figurze" pozwoliły na stwierdzenie, że zanotowane anomalie rozkładu oporności gruntu w tym terenie są spowodowane naturalną budową geologiczną i nie wiążą się z działalnością ludzką.

Na stanowisku "Stawy" założono cztery wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 40 m². Odsłonięto pozostałości budowli o przynajmniej dwóch fazach konstrukcyjnych. Ujawniono zabytki /pozostałości naczyń szklanych,

ceramiki i kafli/ wskazują, iż mamy do czynienia z relikdami dworu szlacheckiego z przełomu XVI i XVII wieku. Na podstawie danych uzyskanych w wyniku prospekcji geofizycznej i rezultatów archeologicznych badań weryfikacyjnych zaplanowano przeprowadzenie szerokopłaszczyznowych wykopalisk w celu odsłonięcia całości obiektu.

Prace będą kontynuowane.

WIERZBICA
woj. radomskie
Stanowisko "Zełe"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Samodzielne Stanowisko d/s
Stosowania Metod Geofizycznych
w Warszawie

Badania geofizyczne /w latach 1980-81/ przeprowadził mgr Tomasz Herbich, przy współuczestnictwie mgr. Mirosława Mizery. Konsultacja geofizyczna - mgr Aleksander Jagodziński. Finansował WKZ w Radomiu. Kopalnia krzemienia ze schyłkowego paleolitu, neolitu i wczesnego brązu.

Badania miały na celu zbadanie możliwości lokalizacji szybów eksploatacyjnych oraz pracowni krzemieniarskich. Zastosowano metodę profilowań elektrooporowych. Prospekcją objęto warstwę do głębokości ok. 2 m.

Pomiary w rejonie, w którym podejrzewano obecność szybów, wykazały znaczną zmienność oporności podłoża. Porównanie rozkładu oporności gruntu z wynikami wykopalisk /wykop I/80/ wskazało, że wykrytej strefie o obniżonej oporności odpowiada późny wkop /zniwelowany/, natomiast w strefie o podwyższonej oporności szybom odpowiadały obszary o wartościach pośrednich. Najwyższy opór miały utwory pomiędzy szybami.

W 1981 r. kontynuowano pomiary na obszarze prawdopodobnego występowania pracowni krzemieniarskich. Zlokalizowano tutaj szereg gniazdowych obniżzeń i podwyższeń oporności. Ich charakter wyjaśniały wykopaliska.

AUGST /SZWAJCARIA/
Augusta Raurica

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Samodzielne Stanowisko d/s
Stosowania Metod Geofizycznych
w Warszawie

Prospekcja archeologiczno-geofizyczna prowadzona w 1980 r. przez mgr. inż. Aleksandra Jagodzińskiego, dr. Jacka Przeniosło i mgr. inż. arch. Piotra Zajlicha.